

Özel EKOL HASTANESİ
**DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI**

1. AMAÇ: Hastane genelindeki sterilizasyon/dezenfeksiyon uygulamaları için sterilizasyon yöntemlerini, dezenfektan seçimi ve dezenfektanların kullanım ilkelerini belirlemektir.

2. KAPSAM: Hastanedeki tüm birimleri ve çalışanları kapsar.

3. TANIMLAR:

TEMİZLİK: Kir ve organik artıkların fiziksel olarak uzaklaştırılmasıdır.

STERİLİZASYON: Tüm canlı organizmaların uzaklaştırılması veya inaktivasyonudur.

DEZENFEKSİYON: Sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların cansız ortamdan elimine edilmesidir.

Yüksek seviyeli dezenfeksiyon: Tüm vejetatif bakteriler, virüsler ve mantar sporları ile bakteri sporlarının bir kısmının eliminasyonudur.

Orta seviyeli dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve diğer vejetatif bakterilerle virüs ve mantarların çoğunun inaktive edilmesidir.

Düşük seviyeli dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve zarfsız virüslere etkisiz olan, ancak bir kısım vejetatif mikroorganizmaları inaktive edebilen dezenfeksiyon seviyesidir.

DEKONTAMİNASYON: Kontamine (kirli) malzemenin dezenfeksiyon veya sterilizasyon öncesi kaba kirlerinden arındırılarak işleme uygun hale getirilmesidir.

GERMİSİT: Hastalıklara neden olan mikroorganizmaları öldüren antiseptik ve dezenfektanların ortak adı.

Dezenfektan: Cansız ortamda mikroorganizmaları öldürmek veya inaktive etmek için kullanılan maddelerdir.

Antiseptik: Canlı üzerinde kullanılabilen germisitlerdir.

TABLO 1: Kullanılan araç-gerece göre yapılacak sterilizasyon ve dezenfeksiyon

Sınıflama	Tanım	Sterilizasyon/dezenfeksiyon önerisi
Kritik araç gereçler	Steril dokulara temas eden veya vasküler sisteme giren araç gereçler (cerrahi aletler, kardiyak kateterler, bazı endoskoplar, protezler vb.)	Mutlaka steril olmalıdır
Yarı-kritik araç gereçler	Mukoza ve bütünlüğü bozulmuş deri ile temas eden araç gereçler (solunum ekipmanları, gastroenterolojik endoskoplar, larengoskoplar, bronkoskoplar vb.)	Sterilizasyon veya yüksek düzey dezenfeksiyon gerektirir
Kritik olmayan araç gereçler	Vücut bütünlüğü bozulmamış, sağlam deri ile temas eden araç gereçler (tansiyon aleti kılıfı, steteskop, termometre vb.)	Orta veya düşük düzeyde dezenfeksiyon veya sadece su ve deterjanla basit temizlik önerilir.

TABLO 2. Hastanemizde bulunan orta ve yüksek seviyeli dezenfektanlar:

Avantajları		Dezavantajları		Temas süresi	
Dezenfeksiyon		Sterilizasyon		Maksimum kullanım	
Gluteraldehit (≥%2) (yüksek)	-Korozyon yapmaz -Malzemelerle	-Toksik, alerjik, iritan -Fiksatif	20 dk	≥3 saat	15 gün

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
EN.TL.34	19.06.2013	02	08.06.2022	1 / 6

Özel EKOL HASTANESİ
DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI

seviyeli)	uyumludur -Organik maddelerden pek etkilenmez -Ucuzdur	*Kullanıcılar maske, eldiven, önlük giymelidir. Ortam havalandırılm alıdır			
Alkoller (%60-90) (orta seviyeli)	-Çabuk etkili -Toksik-allerjik etkileri yok -Su ve kurutma gerektirmez -Diğer dezenfektanlar la (iyot, klorhekzidin) etkili kombinasyonlar oluştururlar -Cilt-el antisepsisi ve temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	-Çabuk buharlaşır -Yanıcı -Kalıcı etkisi yok -Penetrasyonu zayıf -Temiz şartlarda etkili -Uzun süreli kullanımda cildi kurutabilir -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik-plastik malzemeyi sertleştirebilir	Kuruyuncaya kadar	-	-

TABLO 3. Hastanemizde bulunan yer-yüzey dezenfektanları:

Org. mad. etkilenme	Tüberkülosit etki	Avantajlar	Dezavantajlar	Kullanım	
Hipokloritler	(+)	(+)	-Hızlı etkili -Geniş etki spektrumu -Ucuz -Toksisitesi az -Yüzeylerde fiske olmuş mikropların, biofilm tabakasının uzaklaştırılmasında etkilidir	-Organik maddelerden oldukça etkilenir -Koroziv -Stabil değildir -Amonyak ve asitlerle toksik bileşikler oluşturur -Tekstil	-Günlük temizlik için 1/100 oranında sulandırılır -Yoğun kontaminasyonda 1/10 oranında sulandırılır -Başka temizlik

Özel EKOL HASTANESİ
DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI

				ürünlerinin rengini giderir	ürünleriyle karıştırılmamalıdır
Alkoller (%60-90)	Hafif	(+)	-Çabuk etkili -Toksik-allerjik etkileri yok -Su ve kurutma gerektirmez -Diğer dezenfektanlarla (iyot, klorheksidin) etkili kombinasyonlarla oluştururlar -Cilt-el antiseptisi ve temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	-Çabuk buharlaşır -Yanıcı -Kalıcı etkisi yok -Penetrasyonu zayıf -Temiz şartlarda etkili -Uzun süreli kullanımda cildi kurutabilir -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik-plastik malzemeyi sertleştirebilir	-Ulaşılabilen küçük yüzeylerin ve kritik olmayan araçların dezenfeksiyonun da püskürtme yoluyla kullanılır.
Gluteraldehit (≥%2)	(+)	(+)	-Korozyon yapmaz -Malzemelerle uyumludur -Organik maddelerden pek etkilenmez. -Ucuzdur	-Toksik, alerjik, iritan -Fiksatif *Kullanıcılar maske, eldiven, önlük giymelidir. Ortam havalandırılmamalıdır	-Kullanım talimatında belirtilen oranlarda sulandırılarak uygulanır.

TABLO 4. Hastanemizde bulunan antiseptik bileşikler (el ve cilt antiseptikleri)

Org. mad. etkilenme	Tüberküloz etki	Avantajları	Dezavantajları	
Alkoller (%60-90)	Hafif	(+)	-Çabuk etkili -Toksik-allerjik etkileri yok -Su ve kurutma gerektirmez	-Çabuk buharlaşır -Yanıcı -Kalıcı etkisi yok -Penetrasyonu

Özel EKOL HASTANESİ
DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI

			-Diğer dezenfektanlarla (iyot, klorhekzidin) etkili kombinasyonlar oluştururlar -Cilt-el antisepsisi ve temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	zayıf -Temiz şartlarda etkili -Uzun süreli kullanımda cildi kurutabilir -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik-plastik malzemeyi sertleştirebilir
İyodoforlar (povidon iyot)	(+)	(+)	-İyotun ağır koku, tahriş edici etki ve kalıcı boyama özelliklerini göstermezler -Hem antiseptik hem de detenfektan olarak kullanılabilirler -Deterjanlarla (noniyonik ve katyonik) kombine etki gösterirler	-Nispeten yavaş etki gösterirler -Kan varlığında aktivitelerini büyük ölçüde kaybederler -Metallere koroziv etki yapabilir -Nadiren iyot alerjisi oluşturabilir -Cilt, göz irritasyonu yapabilir

4. UYGULAMA

1. El antisepsisi '**El Hijyeni Talimatı**' nda ayrıntılı olarak ele alınmıştır.
2. Cilt antisepsisi '**Damar İçeri Kateter Uygulama Talimatı**' ve '**Hemokültür Alınması Talimatı**'nda ayrıntılı olarak ele alınmıştır.
3. Endoskopik aletlerin dezenfeksiyonu '**Bronkoskopi Dezenfeksiyon Talimatı**'nda ayrıntılı olarak ele alınmıştır.
4. Yer ve yüzeylerin dezenfeksiyonu '**Hastane Temizliği Prosedürü**' nde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

ALET DEZENFEKSİYONU

1. Kullanıcı önlük ve eldivenini giyer, maskesini takar.
2. Tablo 1'e göre sınıflandırılan aletler ayrılabilir parçaları sökülerek bol su ve deterjanla organik kirden arındırılır.
3. Bol su ile durulanır ve kurulanır.

<i>Doküman No</i> EN.TL.34	<i>Yayın Tarihi</i> 19.06.2013	<i>Revizyon No</i> 02	<i>Revizyon Tarihi</i> 08.06.2022	<i>Sayfa No</i> 4 / 6
--------------------------------------	--	---------------------------------	---	---------------------------------

Özel EKOL HASTANESİ
DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI

- Isıya dayanıklı kritik ya da yarı kritik aletler paketlenerek sterilizasyon ünitesine gönderilir.
- Isıya dayanıklı olmayan yarı kritik aletler için yüksek düzey dezenfeksiyon çözeltisi hazırlanır.
- Dezenfektan kabının uygun bir yerine solüsyonun hazırlanma ve son kullanma tarihi, hazırlayan kişinin adı yazılır.
- Aletler dezenfektan çözeltisi içine tamamen batırılır (gluteraldehit çözeltisi kapalı kaplarda kullanılır).
- Tablo 2’de belirtilen sürelerde bekletilir.
- Çıkarılan aletler distile su ile durulanır ve iyice kurutulduktan sonra kolay temizlenebilir dolaplarda saklanır.

TABLO 5. Aletlerin sınıflandırılması ve sterilizasyon/dezenfeksiyon yöntemleri

Kritik Aletler	Cerrahi aletler Kardiak kateterler Protezler	-Isıya dayanıklı olanlar için otoklav ile sterilizasyon -Isıya dayanıksız malzeme için etilenoksit ile sterilizasyon	Tek kullanımlık aletlerin yeniden kullanımında her ünite kendi protokollerini oluşturmalı ve bu uygulamalar sürecinde protokole titizlikle uyulmalıdır
Endoskoplar		Endoskoplar için gluteraldehit ile yüksek düzey dezenfeksiyon(Bkz:Bronkoskop dezenfeksiyon talimatı)	
Yarı Kritik Aletler	Endotrakeal tüpler Trakeostomi kanülü Hava yolu araçları Anestezi solunum devreleri Laringoskop	%2 gluteraldehit içine 20 dk yüksek düzey dezenfeksiyon	Dezenfeksiyon sonrası distile su ile durulanmalı, kurutulmalı ve dolapta saklanmalıdır
Termometreler		%70 etil/isopropil alkol ile kuvvetlice ovuşturarak silmek	Her hastaya özel termometre kullanılması önerilir.
Hidroterapi tankları		1/100 dilüe çamaşır suyu ile tank doldurulup 10 dk beklenir, sonra boşaltılıp kuruması beklenir	Dezenfektan etkili iyodoforlar da aynı amaçla kullanılabilir
Kritik Olmayan Aletler	Tansiyon aleti manşonu, EKG kablo ve probaları, tutucuları, steteskop, ilaç kadehleri, oksijen maskeleri, ambu mask	1/100 dilüe çamaşır suyu ya da %70 alkol ile silinir	Çamaşır suyu sadece sert ve düzgün yüzeyler için uygundur. Deri, mukoza ve göz irritasyonu yapabilir
Nemlendiriciler		Tek kullanımlık olması önerilir	Mutlaka içine steril su konulmalı, sabit nemlendiriciler kullanılıyor ise her hastadan sonra çıkarılmalı

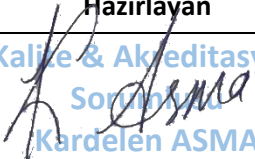

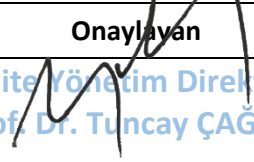

Özel EKOL HASTANESİ
DEZENFEKSİYON-STERİLİZASYON-ASEPSİ-
ANTİSEPSİ TALİMATI

		1/10 çamaşır suyu ile dezenfekte edilmeli, kullanılmadığında rezervuarları kuru olarak tutulmalıdır
Medikasyon nebulizatörleri	Tek kullanımlık olması önerilir, aynı hastada tedavi sonuna kadar kullanılabilir	Alkolle silinip kurutulduktan sonra tekrar kullanılabilir

*Yukarıdaki işlemler mekanik temizlik sonrası yapılır.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
 Kalite & Akreditasyon Sorumlusu Kardelen ASMA	 Kalite Koordinatörü Yeşim İNCİ	 Kalite Yönetim Direktörü Prof. Dr. Tuncay ÇAĞLAR

<i>Doküman No</i> EN.TL.34	<i>Yayın Tarihi</i> 19.06.2013	<i>Revizyon No</i> 02	<i>Revizyon Tarihi</i> 08.06.2022	<i>Sayfa No</i> 6 / 6
-------------------------------	-----------------------------------	--------------------------	--------------------------------------	--------------------------